

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Концертмейстерський клас»**

«Фортепіано»

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність – В5 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дисципліна «Концертмейстерський клас» входить до циклу вибіркових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Процес вивчення дисципліни «Концертмейстерський клас» спрямований на розкриття індивідуальних творчих здібностей здобувача фахової передвищої освіти, на його самореалізацію шляхом напрацювання комплексу концертмейстерської майстерності задля втілення власних художніх намірів.

КОМПЕТЕНТНОСТІ.

У межах цього курсу здобувачі освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр» формують інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої/педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ.

Для здобувачів на основі базової загальної середньої освіти:
кількість кредитів ЄКТС — 6, Курси III — IV, Семестри V — VII, загальний обсяг — 180 годин, з них індивідуальних — 55 години, самостійних — 125 годин.

Для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти:
кількість кредитів ЄКТС — 6, Курси II — III, Семестри III — V, загальний обсяг — 180 годин, з них індивідуальних — 55 годин, самостійних — 125 годин.

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Концертмейстерський клас» є поетапна професійна підготовка висококваліфікованих концертмейстерів, обізнаних в питаннях історії музичної культури, літератури, мистецтва, які вільно володіють академічними навичками ансамблевої гри в їх творчій роботі з солістами, хоровими та інструментальними колективами.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН) ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Після закінчення курсу здобувач фахової передвищої освіти повинен вміти:
РН 3 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стилевих особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ

Дисципліна «Концертмейстерський клас» вивчається протягом третього та четвертого років навчання (п'ятий, шостий і сьомий семестр для здобувачів на основі базової загальної середньої освіти) та протягом другого і третього років навчання (третій, четвертий та п'ятий семестр для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти). Для набуття практичного досвіду з курсу необхідні знання, отримані на попередньому освітньому рівні - початкової спеціалізованої музичної освіти. «Концертмейстерський клас» безпосередньо пов'язаний з такими дисциплінами, як «Фах», «Клас ансамблю», «Виконавська практика» тощо.

Курс є важливим навчальним компонентом у вивченні дисциплін професійної та практичної підготовки. Він дає можливості оволодіти професією концертмейстера та бути активною частиною у провадженні нових програм розвитку культури сучасного суспільства.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Концертмейстерський клас» реалізується у вигляді індивідуальних занять та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. У процесі роботи над художньо-навчальним матеріалом:
 - словесні (бесіда, пояснення);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (індивідуальна гра та репетиції з солістами).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного та практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:
 - індуктивно-дедукційні,
 - репродуктивні,
 - проблемні,
 - інтерпретаційні,
 - постановочно-аналітичні.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Заняття з дисципліни «Концертмейстерський клас» будуються на основі індивідуальної програми навчання, послідовно розробленої викладачем даного навчального курсу, що формується з урахуванням індивідуальних можливостей здобувача фахової передвищої освіти та завдань, які ставляться перед ним. Кожного семестру здобувач повинен опанувати певну кількість (визначається цикловою комісією) різних за жанрово-стильовими характеристиками творів. Протягом останнього року навчання відбувається підготовка програми іспиту підсумкової атестації. В робочих програмах, що зберігаються на циклових комісіях, вказані орієнтовні програми тематичних блоків, які є обов'язковими.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контрольні заходи включають поточний, семестровий та підсумковий контроль і проводяться у формі виступів в якості концертмейстера.

До основних форм поточного та семестрового контролю відносяться: прослуховування індивідуальних програм, що включає виконання технічного матеріалу та читання нот з листа; прослуховування програми академічного концерту, презентація анотацій.

Підсумковий контроль у формі екзамену здійснюється з метою підведення підсумків даного навчального курсу та представляє собою виконання творів у обсязі, визначеному кожною цикловою комісією.

Для оцінювання поточного та семестрового контролю призначається комісія у складі провідних викладачів з дисципліни «Концертмейстерський клас».

Контроль знань і умінь здобувачів (поточний, семестровий та підсумковий) з дисципліни «Концертмейстерський клас» здійснюється згідно з системою організації навчального процесу.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»).

Курс передбачає творчу роботу з ансамблевої гри, створення умов колективного образотворення, вільного обміну емоційно-художніми думками та ініціативами, вивчення широкого концертмейстерського репертуару. Атмосфера на занятті є творчою, відкритою до конструктивної критики. Усі завдання, які передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. «Маленька українка» Валентини Мартинюк — від солоспіву до відео кліпу // Брондзя (Мартинюк) В. М., Овчарова С. В., Роюк Н. В. «Музикознавча думка Дніпропетровщини». Вип. 22 (1, 2022) Дніпро, 2022. С.13-21
2. «Сучасні твори українських композиторів для народних інструментів» Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти <https://www.dnmczkmo.org.ua> 2022/02 . С. 22-34
3. Українська пісня у звуках бандури [Ноти] : твори українських композиторів, українські народні пісні / аранжування для капели бандуристів Т. Свентах ; Міністерство освіти і науки України, Рівненське музичне училище РДГУ. Рівне : Волинські обереги, 2020. 131 с. С.7-24
4. Т. В. Ткаченко, О. О. Шумська. Підготовка студентів-ансамблістів до концертного виступу. Вісник Університету імені Альфреда. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки.. 2020. № 1(19).С.30-31

5. О.В.Лобода Робота з ансамблем в класі фортепіано. Концепція та результативність.Методичні рекомендації.м.Київ.2025р. С.12-35

6. Сердюк Я. О. Камерні твори Аманди Майер в контексті європейського романтизму // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 56 / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; упоряд. Я. О. Сердюк; ред. Я. О. Сердюк, П. А. Кордовська, Л. В. Русакова, С. Г. Анфілова. Харків : ХНУМ, 2020. С. 121–135

7. Кирейко В. Десять українських народних пісень з Полтавщини. 2024

8. Світлайло С «Підготовка викладачів музичного мистецтва у класі вокального ансамблю». Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. 2021. № 3. С. 180 -184.

Додаткова

1. Голяка Г. (2021). Проблема репертуару у виконавському мистецтві. Актуальні питання гуманітарних наук. 36.1.С. 55–59.

2. Мартинюк В. М., Овчарова С. В., Овчаров В. С., Рябцева І. М.. Козацькі пісні Дніпропетровщини у кантаті Валентини Мартинюк «Ішов козак долиною» : навч. посіб. Дніпро : ЛІРА, 2019, С.63- 88

3. Каблова Т., Румянцева С. Читання партитур для вокальних ансамблів, Київ-2019. С.18-29

Інформаційні ресурси

1. Дніпропетровська обласна універсальна бібліотека – www.libr.dp.ua
2. <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
3. <https://www.facebook.com/groups/artdominanta>
4. <https://www.facebook.com/groups/112289782713629/>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: електронні ресурси. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
6. Україніка наукова: національна реферативна база. URL: <https://ube.nlu.org.ua/>
7. Index Copernicus. URL: <http://journals.indexcopernicus.com/>
8. Scopus: база даних. URL: <https://www.scopus.com/>